RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1441 van 16 augustus 2016 in de zaak 1314/0523/A/4/0515

In zake: de heer **Remko DEVRIES**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Jan STIJNS

kantoor houdende te 3001 Leuven, Ubicenter, Philipssite 5

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van LIMBURG

vertegenwoordigd door: de heer Tom LOOSE

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 23 april 2014 de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Limburg van 3 april 2014.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk de Stad van 18 november 2013 ingewilligd.

De deputatie heeft aan de heer en mevrouw Vannitsen-Vandormael (hierna: de aanvragers) een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het slopen van alle aanwezige bebouwing en het oprichten van een nieuwe vrijstaande eengezinswoning.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te Herk-de-Stad, Winningweg 7, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie A, nummers 96C en 99 D.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

 De behandeling van de vordering die initieel werd toegewezen aan de eerste kamer, werd op 2 mei 2016 toegewezen aan de vierde kamer

2. De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 24 mei 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tina MERCKX die loco advocaat Jan STIJNS verschijnt voor de verzoekende partij en de heer Tom LOOSE die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

Op 24 september 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de aanvragers bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "de afbraak van een bestaande woning met stallingen en het bouwen van een nieuwe ééngezinswoning".

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 april 1979 vastgestelde gewestplan 'Hasselt-Genk', gelegen in woongebied met landelijk karakter.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad verleent op 18 november 2013 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvragers. De verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening wordt als volgt beoordeeld:

...

(1) toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

De aanvraag beoogt het slopen van alle aanwezige bebouwing en het oprichten van een nieuwe eengezinswoning. Het volume van de voorgestelde woning is kleiner dan 1000 m³ waardoor het college zonder voorafgaand advies mag beslissen. Omwille van het eerder excentriek voorstel in de nabijheid van kwetsbaar gebied werden de voorgestelde plannen reeds voorafgaandelijk besproken in een overlegmoment met de gewestelijke ambtenaar. Het aanvraagdossier bevat een beplantingsplan en werd voor advies voorgelegd aan het Agentschap voor Natuur en Bos. Hun advies dient dan ook opgevolgd te worden.

Bij het slopen van de aanwezige bebouwing dient men rekening te houden met onderstaand sloopadvies.

Derhalve wordt de aanvraag gunstig geadviseerd onder voorwaarde.

• • •

Voorwaarde:

* Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dient gevolgd te worden (zie externe adviezen).

..."

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 19 december 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij. De grieven van de verzoekende partij hebben voornamelijk betrekking op de "uitermate moderne bouwstijl" die niet verzoenbaar is met de omgeving.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 6 februari 2014 om het beroep niet in te willigen. Er wordt voorgesteld om een aangepast plan op te vragen omwille van een aantal onvolkomenheden en vervolgens een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen.

Na de hoorzitting van 19 februari 2014 beslist de verwerende partij om het beroep in te willigen, de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad te vernietigen en aan de aanvragers onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor op de plannen aangeduide werken. De verwerende partij motiveert haar beslissing onder meer als volgt:

٠...

Overwegende dat de Winningweg een lokale weg betreft die aftakt van de N2 ter hoogte van de woonkern Donk, parallel loopt met de N2, en ter hoogte van de Kern Halen opnieuw samenkomt op de N2; dat het voorliggende perceel gelegen is aan het begin van de Winningweg, in een landelijk woonlint als uitloper van het landelijk woongebied langs de N2; dat in deze zone zich ook twee KMO-zones op het gewestplan bevinden;

Overwegende dat het perceel onderdeel uitmaakt van een bebouwingslint langs de N2 met een uitloper in de Winningstraat; dat deze bebouwing gekenmerkt wordt door (grootschalige) detailhandel en grondgebonden eengezinswoningen in open bebouwing; dat in het begin van de Winningstraat zich een tegelhandelaar bevindt;

dat dit een vrij omvangrijk gebouw betreft met twee bouwlagen onder de kroonlijst; dat verder er zich een vijftal eengezinswoningen bevinden in open bebouwingsvorm met één of twee bouwlagen onder de kroonlijst; dat het voorliggende perceel zich ca. in het midden van deze cluster bevindt;

dat aan de overzijde van de N2 zich een diversiteit aan bebouwing bevindt, zoals een autogarage, tankstation, eengezinswoningen, enz.; dat de zone tussen de Winningweg en de N2 niet bebouwbaar is (agrarisch gebied volgens gewestplan);

Overwegende dat het hoofdvolume in het voorgestelde ontwerp een bouwhoogte heeft van 5m; dat het terugspringende volume op de tweede verdieping (cilindervormig volume met een diameter van 3.50m) een totale hoogte heeft van 8.20m; dat de bouwdiepte circa 17m bedraagt voor het hoofdvolume en circa 12,50m voor het terugspringende volume; dat het geheel aldus voldoet aan de gangbare normen voor eengezinswoningen voor wat betreft de bouwdiepte; dat ook de bouwhoogte past binnen het gangbare gabarit van kroonlijsthoogte (twee bouwlagen) circa 6m en nokhoogte circa 11m; dat in de omgeving zowel lagere als hogere bouwvolumes voorkomen; dat de afstand van de voorgestelde bebouwing ten opzichte van de linker perceelsgrens minimaal 3m bedraagt; dat op het links aanpalende perceel zich een kleinschalige oudere woning bevindt met een aangebouwd bijgebouw in betonplaten tot tegen de perceelsgrens;

Overwegende dat het voorgestelde ontwerp voldoende afstand bewaart ten opzichte van de aanpalende percelen, en dat wat betreft afmetingen de ontworpen woning inpasbaar is in de omgeving, dat dienvolgens gesteld kan worden dat de goede ordening ter plaatse niet wordt verstoord; dat het voorgestelde volume het maximaal toelaatbare gabarit niet overschrijdt; dat de voorgestelde woning vrij gesloten zijgevels heeft en opengewerkt wordt in de achtergevel met zicht op de eigen tuin;

. . .

Overwegende dat betreffende de ingediende bezwaren het volgende kan worden gesteld:

. . .

• over de uitermate moderne bouwstijl, dewelke niet verzoenbaar is met de reeds bestaande bebouwingen in de (directe) omgeving (typisch landelijk):

Overwegende dat uit bovenstaand onderzoek betreffende de bestaande ruimtelijke omgeving en de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening blijkt dat de goede ruimtelijke ordening niet verstoord wordt; dat het perceel niet gelegen is in een homogeen samenhangende geordende omgeving (zoals bvb de tuinwijken, een typisch landelijke woonkern, enz.), maar visueel een onderdeel uitmaakt van een bebouwingsstrip ter hoogte van de N2, waar een grote diversiteit aan bestemmingen, gebouwentypologie, materiaalgebruik, bouwhoogten, bouwlijnen, enz. aanwezig is; dat de appreciatie van een bouwstijl een subjectief gegeven is en geen weigeringsgrond kan vormen, tenzij het strijdig zou zijn met stedenbouwkundige voorschriften of indien de homogene samenhang van een bepaald gebied zou verstoord worden;

• over "In voorliggend ontwerp ligt het zwaartepunt van de volumeverdeling op de eerste verdieping. Ook omwille van dit aspect doet de beoogde bebouwing afbreuk aan de plaatselijke goede ruimtelijke ordening":

Overwegende dat zoals reeds gesteld het hoofdvolume op een 'sokkel' geplaatst wordt met een hoogte van 1.20m ten opzichte van het maaiveld; dat dit bezwaarlijk de 'eerste verdieping' kan worden genoemd; dat de bouwhoogten van de volumes niet afwijken van de bouwhoogten in de omgeving (zie beoordeling van het ruimtegebruik); dat rekening houdend met de perceelsconfiguratie, de afstanden tot de perceelsgrenzen, de vrij gesloten zijgevels, de zichtrelaties met de eigen tuin en het achterliggende groengebied, er geen sprake is van abnormale hinder naar de omgeving; dat uit bovenstaand onderzoek betreffende de bestaande ruimtelijke omgeving en de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening blijkt dat de goede ruimtelijke ordening niet verstoord wordt;

Overwegende dat principieel gesteld kan worden dat het gevraagde verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening; dat de bezwaren in het beroepsschrift ongegrond bevonden worden;

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

In het enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van het VCRO, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het motiveringsbeginsel

Ze zet uiteen:

"

9. Art. 4.3.1, §1, 1°, b VCRO schrijft voor dat in het kader van het afleveren van een vergunning het betaamt te evalueren of het bouwproject de goede ruimtelijke ordening

respecteert en bij negatieve invloed op deze de vergunningaanvraag behoort geweigerd te worden:

. . .

10. INVULLING BEGRIP ONMIDDELLIJK OMGEVING - Bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening vereist vaste rechtspraak van de Raad van State dat de vergunningverlenende overheid nagaat of het voorwerp van een aanvraag past in zijn specifieke context. Hiervoor vereist de Raad dat het aangevraagde verenigbaar is met de ordening in de onmiddellijke omgeving (...).

. . .

In het kader van de beoordeling van de inpasbaarheid dient vervolgens gekeken te worden naar de aard en het gebruik of de bestemming van de in die omgeving bestaande gebouwen (...) en waarbij de vormgeving, de gebruikte materialen en de afmetingen belangrijke parameters zijn (...).

- (i) Flankerende percelen
- 11. KARAKTERISTIEKEN FLANKERENDE PERCELEN In het kader van de beoordeling van de inpasbaarheid van een bouwproject en het bewaren van de plaatselijke goede ruimtelijke ordening betaamt het zodoende voornamelijk de percelen rondom het kwestieuze perceel in overweging te nemen:

. . .

(Aanwezige vormen) - Wanneer naar het perceel gelegen in de Winningweg met nr. 7 wordt gekeken, dient vastgesteld te worden dat deze geflankeerd wordt door 2 woningen in hoevestijl. Meer bepaald aan de linkerkant twee oudere woningen met typische achterbouwen en aan de rechterkant een recentere woning met typische kenmerken van een hoeve.

(Aanwezige materialen) – Beide woningen op de flankerende percelen zijn daarnaast qua materiaal opgebouwd met rode baksteen en zijn voorzien van een zadeldak van rode dakpannen.

(Aanwezige afmetingen en constellatie) – Gelet op het hoevekarakter van de flankerende woningen bevindt het zwaartepunt van deze woningen zich op de benedenverdieping.

. . .

12. VERGELIJKING ACTUELE BEBOUWING EN VERGUNNING - Wanneer evenwel wordt gekeken naar de bouwstijl van de woning waarvoor de bestreden vergunning werd afgeleverd, dient vastgesteld te worden dat deze een uitermate moderne bouwstijl heeft, dewelke niet verzoenbaar is met de reeds bestaande bebouwingen in de directe omgeving zowel qua vormgeving, gebruikte materialen als afmeting en constellatie.

..

(Vergelijking vormen) - Opzichtens de vormgeving dient vastgesteld te worden dat de ultra moderne vorm van het vergunningsvoorwerp niet in het minst verzoenbaar is met de archaïsche bouwstijl van de flankerende hoevewoningen.

(Vergelijking materialen) - Ook de materiaalkeuze is geenszins op een verantwoorde wijze ruimtelijk inpasbaar wanneer naar de flankerende percelen wordt gekeken en dit zowel in kleur als in het gebruikte materiaal. De flankerende woningen zijn immers opgebouwd in oranje baksteen terwijl de futuristische woning zal worden opgebouwd met grijze baksteen met bepleistering samen met prominent aanwezige glasdallen.

(Vergelijking afmetingen en constellatie) – Tenslotte is eveneens de constellatie van de ultra moderne woning geenszins verenigbaar met de constellatie van de flankerende

woningen. Overeenkomstig de vergunning wordt immers beoogd ter plaatse een bel-etage woning in te planten:

. . .

Gelet op het gegeven dat de flankerende percelen zijn opgebouwd in hoevestijl dewelke wordt gekenmerkt door het zich beneden bevinden van het zwaartepunt van de bebouwing, dient vastgesteld te worden dat eveneens de constellatie van de futuristische woning niet inpasbaar is daar hierbij op een uitgesproken wijze het zwaartepunt zich op de eerste verdieping bevindt.

Gelet op het voorgaande betaamt het vastgesteld te worden dat het voorwerp van de vergunning niet in het minst inpasbaar is in de onmiddellijke omgeving houdende de flankerende percelen wanneer wordt gekeken naar de vormgeving, de gebruikte materialen en de contouren (...).

13. BESTREDEN BESLISSING - Bij nazicht van de bestreden beslissing van de Bestendige Deputatie Provincie Limburg d.d. 03.04.2014 dient vastgesteld te worden dat in deze beslissing <u>niet in het minst rekening werd gehouden met de flankerende percelen</u> in het kader van de aflevering van de vergunning voor het futuristische bouwproject.

Meer bepaald werd door de Bestendige Deputatie énkel gesteld dat het perceel visueel een onderdeel zou uitmaken van de bouwstrip ter hoogte van de N2 zodat in het kader van de beoordeling van de inpasbaarheid rekening werd gehouden met deze uiterst (i.e. té) ruime omgeving en zodoende tot het afleveren van een vergunning werd besloten.

Evenwel is de bestendige rechtspraak van de Raad van State in dit verband uiterst duidelijk, er mogen geen kenmerken van de onmiddellijk omgeving gecreëerd door de flankerende percelen uit het oog worden verloren. In die zin schendt de bestreden beslissing dan ook art. 4.3.1, §1, 1°, b VCRO juncto het zorgvuldigheidsbeginsel daar geen rekening werd gehouden met de concrete kenmerken (i.e. vorm, materialen en constellatie) van de bebouwing op de flankerende percelen.

(ii) Ruimere omgeving

14. AFLIJNING EN IMPACT RUIMERE OMGEVING - Niettegenstaande de directe omgeving (i.e. de flankerende percelen) het principaal punt is om de goede ruimtelijke inpasbaarheid te evalueren, kan bij het afleveren van een vergunning eveneens de ruimere omgeving in ondergeschikte orde in overweging worden genomen (...):

..

Door de Raad van State werd eveneens reeds een invulling gegeven aan het begrip 'ruimere omgeving' waarbij werd gesteld dat deze ruimere omgeving de straal van 50 meter vertrekkende vanuit het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet mag overschrijden:

. . .

Ook werd uitdrukkelijk gesteld dat met deze ruimere omgeving wel mag rekening gehouden worden, al zij het in ondergeschikte orde, doch dit er nooit voor mag zorgen dat kenmerken uit de onmiddellijk omgeving buiten beschouwing kunnen gelaten worden (...):

٠.

15. KARAKTERISTIEKEN STRAAL VAN 50M - De Winningweg is een landelijk weggetje waarvan de aangrenzende woningen worden omgeven door typische landelijke elementen zoals boomgaarden, graas- en loopterreinen voor paarden, boerderijaanhorigheden,....

. . .

Onverminderd de visuele onverenigbaarheid met de direct aangrenzende percelen, dient eveneens vastgesteld te worden dat, middels het in rekening brengen van de ruimere omgeving, het excentrieke gebouw geenszins visueel inpasbaar is.

In dit verband kan verwezen worden naar de typische kenmerken van de flankerende woningen dewelke identiek zijn voor de woningen in de ruimere omgeving gelegen in de Winningweg en het vergelijk dat vervolgens werd gemaakt met de futuristische woning zoals opgenomen sub III.A.(i).11-12.

Zodoende dient dan ook bij het betrekken van de ruimere omgeving (straal 50 meter - conform Arrest R.v.St. d.d. 11.08.2000, nr. 89247) in de evaluatie van de goede ruimtelijke ordening, eveneens vastgesteld te worden dat de futuristische helikopterwoning visueel gezien niet inpasbaar is.

16. BESTREDEN BESLISSING - Bij nazicht van de bestreden beslissing van de Bestendige Deputatie Provincie Limburg d.d. 03.04.2014 dient vastgesteld te worden dat in deze beslissing (i) directe omgevingselementen buiten beschouwing werden gelaten en (ii) de ruime omgeving waarmee 'kan' rekening gehouden worden flagrant te ruim werd genomen.

Opzichtens de omgevingskenmerken waarmee rekening werd gehouden, wordt enkel hetvolgende aangegeven, meer bepaald dat de Bestendige Deputatie énkel wenst te beoordelen of het bouwproject inpasbaar is in de uiterst ruime omgeving en zodoende een deel kan uitmaken van het bouwlint van de N2:

. . .

Hierbij dient dan ook vastgesteld te worden dat de bestreden beslissing art. 4.3.1, §1, 1°, b VCRO juncto het zorgvuldigheidsbeginsel schendt daar de N2 zich in een ruimere straal dan 50 meter bevindt, enkel ruimere omgevingskenmerking in overweging werd genomen terwijl de directe omgevingstypiciteit flagrant werd verloochend en bovendien met de ruimere omgeving enkel in ondergeschikte orde rekening kan gehouden worden.

..."

De verwerende partij repliceert:

"...

A. Exceptie m.b.t. de inroeping van het motiveringsbeginsel

Het enige middel dat ons college in het verzoekschrift kan ontwaren is dat van een schending van de "goede ruimtelijke ordening", gecombineerd met het zorgvuldigheidsbeginsel. De verzoekende partij komt tweemaal tot deze conclusie, met name in paragraaf 13 en paragraaf 16 van het verzoekschrift.

Hoewel in de titel ook sprake is van een schending van het motiveringsbeginsel, wordt in het middel nergens omschreven op welke wijze het besluit van ons college het motiveringsbeginsel zou schenden.

In die zin wordt alleszins artikel 11, eerste lid, 7°, b van het besluit van 13 juli 2012 van de Vlaamse Regering houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen geschonden dat bepaalt dat het verzoekschrift een omschrijving moet bevatten van de wijze waarop de regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoekende partij worden geschonden.

Ons college wenst dus als exceptie op te werpen dat van een ontvankelijke inroeping van de schending van het motiveringsbeginsel geen sprake is.

B. Geen schending zorgvuldigheidsbeginsel en goede ruimtelijke ordening

...

1. Een zorgvuldige beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Zoals reeds blijkt uit de uiteenzetting van de feiten, heeft de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar een bezoek ter plaatse afgelegd en een zeer zorgvuldig onderzoek uitgevoerd naar de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening.

Ons college heeft zijn beslissing genomen op grond van dit verslag en na de partijen te hebben gehoord.

Betreffende de kritiek van de verzoekende partij wordt eerst en vooral verwezen naar de volgende relevante overwegingen uit het bestreden besluit, waaruit blijkt dat ons college de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening wel degelijk zorgvuldig en niet kennelijk-onredelijk heeft beoordeeld:

. . .

Uit bovenstaande overwegingen blijkt dus reeds dat ons college wel degelijk de inpasbaarheid qua typologie, schaal en afmetingen zorgvuldig onderzocht heeft, zowel ten aanzien van de flankerende percelen als in de context van het straatbeeld dat volgens de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar in casu bepalend is om de goede ruimtelijke ordening te beoordelen. Het fotomateriaal dat door de stedenbouwkundig ambtenaar na een bezoek ter plaatse aan het verslag werd gevoegd, staaft ook deze bevindingen.

Verder weerlegde ons college ook zeer uitvoerig de argumenten die door de verzoekende partij in de beroepsprocedure naar voren werden gebracht:

- - -

Uit alle bovenvermelde overwegingen blijkt dat ons college dus zeer objectief onderzocht heeft of er elementen aanwezig waren bijv. qua schaal, afmetingen, constellatie, vormen e.d. die in strijd zouden zijn met de goede ruimtelijke ordening.

In de mate dat de verzoekende partij het echter oneens was met de bouwstijl die het voorwerp van de vergunningsaanvraag vormt, oordeelde ons college terecht dat dit een subjectief gegeven betreft dat geen weigeringsgrond kan vormen, behalve in het geval deze strijdig zou zijn met stedenbouwkundige voorschriften of indien hiermee de homogene samenhang van een bepaald gebied zou verstoord worden, hetgeen in voorliggende zaak geenszins het geval is.

2. Een niet-kennelijk onredelijke beoordeling van de goede ruimtelijke ordening Spijtens de vele verwijzingen naar rechtspraak van de Raad van State, slaagt de verzoekende partij er niet in aan te tonen dat de bovenvermelde beoordeling van de goede ruimtelijke ordening onzorgvuldig of kennelijk onredelijk zou zijn.

In elk geval valt uit de lezing van de aangehaalde arresten niet in te zien hoe deze voor de beslechting van voorliggend geschil dienstig zouden kunnen zijn.

Los van het feit dat de juridische context in al deze zaken onderling verschillend is en ook niet vergelijkbaar met voorliggende zaak, valt immers meteen op dat de feitelijke grondslag die aan deze arresten ten grondslag ligt, betwistingen betreft inzake de functionele inpasbaarheid, de omvang (schaalbreuk) of het privacy verstorend karakter van de bebouwing:

..

In geen van deze gevallen betreft het echter een kwestie van verenigbaarheid van verschillende bouwstijlen. In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij lijkt te suggereren heeft de Raad ook in het aangehaalde arrest 195.767 hierover geen uitspraak gedaan. De Raad heeft in deze zaak in wezen enkel een beslissing vernietigd omdat daarin een omschrijving van het straatbeeld ontbrak. Zulks is duidelijk niet het geval in voorliggende zaak.

De verzoekende partij haalt ook geen rechtspraak van uw Raad aan omtrent de onderlinge verenigbaarheid van bouwstijlen.

Nochtans is dàt waar het voor de verzoekende partij over gaat: namelijk het zgn. ultramodern en futuristisch karakter van het voorgunningsvoorwerp versus de zgn. archaïsche bouwstijl (sic) van de flankerende percelen.

Daarbij gaat de verzoekende partij er echter aan voorbij dat het wezenlijk is aan de maatschappelijke ontwikkeling dat het uitzicht van woningen evolueert in functie van architecturale opvattingen alsook louter subjectieve opvattingen over schoonheid. Met opvattingen over schoonheid en de al dan niet-verenigbaarheid van bouwstijlen moet dus zeer voorzichtig worden omgesprongen. De gustibus et coloribus non est disputandum.

Enkel indien er sprake zou zijn van een homogeen samenhangende geordende omgeving (zoals bijv. de tuinwijken, een typisch landelijke woonkern, enz.) lijkt dit aanleiding te kunnen geven tot een mogelijke objectiveerbare onverenigbaarheid.

Zoals ons college terecht stelde en zoals ook blijkt uit het administratief dossier (o.a. fotomateriaal) is dit in casu duidelijk niet het geval.

Het is niet omdat de verzoekende partij vindt dat het niet kan dat een vooruitstrevende woning gebouwd wordt langs zijn woning dat de vergunning moet worden geweigerd.

Voor zover de verzoekende partij overigens de andere woningen in de Winningweg in het geding wenst te betrekken, valt op te merken dat de verzoekende partij als enige een beroepsprocedure instelde bij ons college en bij uw Raad.

3. Geen inperking beoordeling omgeving tot een straal van 50 meter

Voor de goede orde moet ook de stelling van de verzoekende partij dat slechts rekening mag worden gehouden met de omgeving binnen een straal van 50 meter met klem betwist worden.

Los van het feit dat dergelijke bewering haaks staat op het principe van goede ruimtelijke ordening, die impliceert dat een beoordeling gebeurt in functie van een wezen steeds unieke plaatselijke ruimtelijke context, berust deze bewering op geen enkele rechtsgrondslag.

Voor zover de verzoekende partij deze regel meent te putten uit het aangehaalde arrest 89.247 van de Raad van State, moet vastgesteld worden dat dit arrest betreffende de vermeende "50 meter" enkel stelt "dat hun betoog dat er binnen een straal van 50 m 9 gebouwen met drie bouwlagen en een plat dak werden vergund waarvan minstens 6 met een bouwdiepte van 15 m of meer, op het eerste gezicht niet tot gevolg heeft dat de vergunningverlenende overheid de stedenbouwkundige toestand van de onmiddellijke omgeving niet in haar beoordeling mag betrekken en daaruit concluderen dat een bouwwerk dat hiervan "manifest afwijkt" zich niet integreert in het bestaand stedenbouwkundig gegeven en aldus de goede ordening van de plaats in het gedrang

brengt (...)". De draagwijdte van deze overweging en van dit arrest is dus geenszins van aard om de door verzoekende partij geponeerde regel te onderbouwen.

Zulks lijkt ook niet te kunnen worden afgeleid uit rechtspraak van uw Raad.

Wel stelt uw Raad onder meer in zijn arrest RvVb A/2013/0400 dat de 'in de omgeving bestaande toestand' de voor het dossier 'relevante' in de omgeving bestaande toestand is, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de in artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO vermelde aandachtspunten en criteria, op basis waarvan de overeenstemming van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld moet worden.

Uw Raad stelt daarbij in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht zijn beoordeling van de feiten en van de eisen van een goede ruimtelijke ordening niet in de plaats van die van de bevoegde administratieve overheid, die daarbij over een discretionaire bevoegdheid beschikt.

Uw Raad acht zich alleen bevoegd te onderzoeken of het vergunningverlenend bestuursorgaan haar appreciatiebevoegdheid behoorlijk heeft uitgeoefend en meer bepaald of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en op basis daarvan rechtmatig, en dus niet kennelijk onredelijk, heeft kunnen beslissen.

Welnu, van zulke kennelijke onredelijkheid is er geenszins sprake. De kennelijke onredelijkheid zou impliceren dat geen enkel ander bestuur tot een gelijkaardige beoordeling zou kunnen komen. In voorliggend geval kwamen echter zowel het college van burgemeester en schepenen van Herk-de-Stad als de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar tot de conclusie dat het bouwproject ter plaatse vergunbaar is. De verzoekende partij lijkt er dus louter een andere mening op na te houden. Echter, een andere mening hebben over een appreciatiekwestie volstaat niet om een stedenbouwkundige vergunning te doen vernietigen.

..."

De verzoekende partij dupliceert:

"…

16. ANTWOORDNOTA PROVINCIE – Door de verwerende partij wordt voorgehouden dat zij geen vergelijking diende te maken in bouwstijl (zoals door verzoeker aangegeven houdende de vorm – gebruikte materialen – afmetingen en constellatie) daar een bouwstijl niet meer zou zijn dan een 'subjectief gegeven (...):

. . .

Alzo worden door de verwerende partij enkel 'mathematische' vergelijkingen gemaakt tussen de bouwlijnen, de bouwvolumes, de kroonlijsthoogtes, de nokhoogte en de bouwdiepte (...):

. . .

... om vervolgens te besluiten dat wel degelijke de ruimtelijke inpasbaarheid is geëvalueerd en uiteindelijk werd gemeend dat het bouwproject de goede ruimtelijke ordening niet schaadt (...):

. . .

17. Evenwel is het zo dat een vergunningverlenende overheid moet uitgaan van de aanwezige gebouwen en hierbij geen kenmerken van de onmiddellijke omgeving uit het oog mag verliezen. Iedere omgeving heeft immers unieke kenmerken zodat men moeilijk

kan teruggrijpen naar 'louter algemene vergelijkingsregels' zoals inplanting, volume en omvang.

De vergunningverlenende overheid dient zodoende in haar vergunning aan te tonen dat zij de plaats ken en effectief rekening heeft gehouden met haar specifieke karakteristieken en niet terugvalt op enkel standaard-vergelijkingspunten.

In die zin had de verwerende partij dan ook rekening dienen te houden met de specifieke bouwstijl van de woningen op de aangrenzende en iets verder naastgelegen percelen dewelke allen zijn opgericht in hoeve/fermettestijl.

Bovendien kan niet voorgehouden worden dat de bouwstijl een loutere subjectieve appreciatie zou zijn. Dit blijkt immers reeds onmiddellijk wanneer een eenvoudige opzoeking wordt gedaan naar hoevestijl (...), fermettestijl (...) en een modern-futuristische stijl (...).

Het is bij vergelijking van deze stukken duidelijk dat de bestaande woningen op de omringende percelen onder te brengen zijn onder de stukken 5-6 en de nieuwbouw onder stuk 7.

- 18. Ook geeft art. 4.3.1, §2, 1° VCRO uitdrukkelijk aan dat de visueel vormelijke elementen van een bouwproject in overweging dienen genomen te worden in het kader van de beoordeling van het behoud van de goede ruimtelijke ordening:
- 19. Gelet op het voorgaande kan er dan ook niet aan voorbijgegaan worden dat de bestreden beslissing door het gebrek aan vergelijking van de bouwstijlen art. 4.3.1, §1, 1°, b VCRO en het zorgvuldigheidsbeginsel schendt. Minsten had in de bestreden beslissing dienen opgenomen te worden waarom het verschil in bouwstijl niet belangrijk zou geweest zijn in het kader van het behoud van de goede ruimtelijke ordening zodat de beslissing eveneens het materieel motiveringsbeginsel schendt.

23. ANTWOORDNOTA PROVINCIE – Door de verwerende partij wordt voorgehouden dat de ruime omgeving dewelke behoort in overweging genomen te worden niet beperkt blijft tot 50 meter maar eveneens omliggende straten, zoals in casu de N2, betaamt te behelzen.

Dit is evenwel allerminst zo en werd reeds in eerdere rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen bevestigd, met namen dat de karakteristieken van de eigen straat in overweging dienen te worden genomen en niet zozeer de omliggende straten (...): ..."

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in essentie aan dat de vormgeving, de gebruikte materialen en de "constellatie" van de "futuristische woning" niet inpasbaar is in de directe omgeving en zelfs niet inpasbaar in de ruimere omgeving en dat in de bestreden beslissing niet in het minst rekening is gehouden met de directe omgeving, die buiten beschouwing werd gelaten en dat de ruimere omgeving waarmee 'kan' rekening worden gehouden flagrant te ruim werd genomen.

Uit het middel blijkt derhalve dat de verzoekende partij niet enkel aanvoert dat de bestreden beslissing de goede ruimtelijke ordening schendt, maar tevens de motieven in de bestreden beslissing bekritiseert. De exceptie van de verwerende partij dat het middel niet ontvankelijk is in de mate dat een schending wordt aangevoerd van het motiveringsbeginsel, kan niet worden aangenomen.

2.

Artikel 4.3.1, § 2, eerste lid VCRO bepaalt met inachtneming van welke beginselen een vergunningverlenende overheid de overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening dient te beoordelen. Deze bepaling luidt onder meer als volgt:

"

- §2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:
- 1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;
- 2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;

..."

Deze bepaling impliceert in eerste instantie dat de vergunningverlenende overheid onderzoekt welke de noodzakelijke of relevante aandachtspunten zijn voor de concrete aanvraag en vervolgens aandacht besteedt aan elk van deze aandachtspunten, rekening houdend met de in de omgeving bestaande toestand.

3.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze afdoende moeten zijn.

Een vergunningsbesluit moet derhalve duidelijk en op afdoende wijze de redenen opgeven waarop het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing steunt.

Bij het beoordelen van de wettigheid van een vergunningsbeslissing moet derhalve rekening gehouden worden met de redenen die omschreven zijn in de vergunningsbeslissing en kan er geen rekening worden gehouden met aanvullende argumentatie in latere procedurestukken.

4.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. Hij kan in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht wel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

5. Het wordt niet betwist dat de aanvraag gelegen is in een woongebied met landelijk karakter.

Uit de gegevens van het dossier en de foto's die worden voorgelegd blijkt dat de stijl van het bestreden gebouw ongetwijfeld verschilt van die van de gebouwen in de onmiddellijke en ruimere omgeving. Het betreft evenwel een woonhuis, hetgeen dus in overeenstemming is met de bestemming van het perceel.

Er is aan de Raad geen bepaling bekend waaruit zou volgen dat gebouwen in een landelijk woongebied in een bepaalde bouwstijl moeten worden opgetrokken. Niettemin moet een vergunningverlenende overheid, zoals reeds hoger vastgesteld, nagaan welke de noodzakelijke of relevante aandachtspunten zijn voor de concrete aanvraag bij het beoordelen van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De "visueel-vormelijke elementen" worden in artikel 4.3.1, § 2, eerste lid VCRO expliciet opgesomd als een mogelijk aandachtspunt. De aandacht van de verwerende partij werd op dit aspect ook gevestigd door de grieven in het administratief beroepsschrift, die voornamelijk betrekking hebben op de bouwstijl van het aangevraagde. Bovendien blijkt uit de gegevens van het dossier en de foto's die worden voorgelegd dat de stijl van het bestreden gebouw ongetwijfeld sterk verschilt van de gebouwen in de onmiddellijke en ruimere omgeving. Het kwam met andere woorden aan de verwerende partij toe om specifiek voor de concrete aanvraag een bijzondere aandacht te besteden aan de "visueel-vormelijke elementen".

In de bestreden beslissing antwoordt de verwerende partij op de grief dat de "uitermate moderne bouwstijl (...) niet verzoenbaar is met de reeds bestaande bebouwingen", in essentie (1) dat het perceel niet gelegen is in een homogeen samenhangende geordende omgeving, maar visueel een onderdeel uitmaakt van een bebouwingsstrip ter hoogte van de N2, waar een grote diversiteit aan bestemmingen, gebouwentypologie, materiaalgebruik, bouwhoogten, bouwlijnen, enz. aanwezig is en (2) dat de appreciatie van een bouwstijl een subjectief gegeven is en geen weigeringsgrond kan vormen, tenzij het strijdig zou zijn met stedenbouwkundige voorschriften of indien de homogene samenhang van een bepaald gebied zou verstoord worden.

Nog daargelaten de vraag of de verwerende partij terecht de bebouwing langs de N2 beschouwt als deel uitmakend van de relevante omgeving voor de betrokken aanvraag, in acht genomen het gegeven dat ze zelf de betrokken straat omschrijft als een lokale weg die aftakt van de N2, moet vastgesteld worden dat het bestreden besluit geen appreciatie bevat van de "visueel-vormelijke elementen" van het aangevraagde, maar er zich toe beperkt te stellen dat de appreciatie van een bouwstijl een subjectief gegeven is en enkel een weigeringsgrond kan vormen indien die bouwstijl strijdig zou zijn met stedenbouwkundige voorschriften of indien de homogene samenhang van een bepaald gebied zou verstoord worden, terwijl hiervoor reeds is vastgesteld dat de "visueel-vormelijke elementen" een relevant aandachtspunt is voor de betrokken aanvraag.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- De beslissing van de verwerende partij van 3 april 2014, waarbij aan de aanvragers de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het slopen van alle aanwezige bebouwing en het oprichten van een nieuwe vrijstaande eengezinswoning op de percelen gelegen te Herk-de-Stad, Winningweg 7, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie A, nummers 96C en 99 D, wordt vernietigd.
- 2. De verwerende partij wordt bevolen een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
- 3. De kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 16 augustus 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS Nathalie DE CLERCQ